

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Mf.I.40.029/2023/4.

A felperes:

felperes neve (székhelye)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Vincze Violetta Orsolya ügyvéd ((címe))

Az alperesek:

I. rendű: I. rendű alperes neve (címe)

II. rendű: II. rendű alperes neve (székhelye)

Az I-II. rendű alperesek meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Tóth Edina ügyvéd ((címe))

A per tárgya:

Kártérítés megfizetése

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Kecskeméti Törvényszék 3.M.70.133/2021/46.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés sorszáma:

Alperesek, 3.M.70.133/2021/52.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett részét megváltoztatja és a keresetet elutasítja.

Mellőzi az alpereseket perköltség, valamint illeték megfizetésére vonatkozó rendelkezéseit.

Mellőzi a felperes illeték visszatérítés lehetőségére vonatkozó rendelkezését.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az I. és II. rendű alperesnek, mint egyetemleges jogosultaknak 15 napon belül 700 000 (hétszázezer) forint elsőfokú és 381 000 (háromszáznyolcvanegyezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az esedékesség napjáig az államnak – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékbevételei számlájára – 122 000 (százhuszonkettőezer) forint elsőfokú és 1 473 300 (egymillió-négyszázhetvenháromezer-háromszáz) forint másodfokú eljárási illetéket.

Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A fellebbezés elbírálása szempontjából irányadó, elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes ügyvezetője egyéni vállalkozóként tevékenykedett, majd emellett 2009-ben megalapította a felperesi gazdasági társaságot, amelynek főtevékenysége egyéb kiadói tevékenység, további tevékenységi körébe tartozik a nyomás, könyvkötés, kapcsolódó szolgáltatás, folyóirat, időszaki kiadvány kiadása.

[2] A felperes ügyvezetője és az I. rendű alperes között 1999. február 1. napjától munkaviszony állt fenn, majd 2012. január 1. napjától a felperes és az I. rendű alperes között jött létre határozatlan idejű munkaviszony, amelynek keretében könyv- és lapkiadó szerkesztő munkatárs munkakörbe alkalmazta az I. rendű alperest.

A munkaszerződés 12. pontja alapján a felek kikötötték, hogy a munkavállaló további munkavégzésre irányuló jogviszonyt csak a munkáltatónak történő bejelentés után létesíthet. A 14. pont értelmében a munkavállaló tudomásul vette, hogy a munkavégzése során tudomására jutott valamennyi tény, adat, információ a munkáltató tulajdonát képezi, azt harmadik személynek csak a munkáltató előzetes írásbeli hozzájárulásával adhatja ki.

Az I. rendű alperes tényleges munkaköri feladatát kiadvány és lapszerkesztés képezte, túlnyomórészt a (cégcsoport neve) újságok és plakátok szerkesztését, készítését végezte önállóan.

[3] A felperes (illetve alakulását megelőzően a felperes ügyvezetője) 2004-től állt folyamatos üzleti kapcsolatban a (cég 1 neve)-vel mint megrendelővel, bevételének jelentős részét az ezen cégtől származó kiadványok szerkesztési munkák ellenértéke jelentette. Szerződési gyakorlatuk szerint a plakátok, szórólapok, kiadványok nyomdai szerkesztésére és előállítására vonatkozó vállalkozási szerződést 2 év határozott időre kötötték meg és a szerződés lejáratát megelőzően, általában decemberben folytattak egyeztetéseket az újabb szerződések megkötésére.

A vállalkozási szerződésben a felperes részéről kapcsolattartóként a felperes ügyvezetőjén kívül az I. rendű alperesi munkavállaló került megjelölésre, aki ténylegesen a közös munka során tartotta a kapcsolatot a megrendelő mindenkor marketing menedzserével, az évek során megismerte (személy 1 neve) kereskedelmi igazgatót és (személy 2 neve) vezérigazgatót is.

[4] A vállalkozási szerződésekkel kapcsolatos tárgyalásokat a felperes képviselőjében az ügyvezető folytatta le. Az árajánlatok benyújtása előtt azonban egyeztetett az I. rendű alperessel. A korábbi vállalkozási szerződések a munkavégzés helyén az I. rendű alperes számára hozzáférhetőek voltak.

[5] A (cég 1 neve) szerződéses partnerei részére a (cég 2 neve) FTP szerveréhez hozzáférést biztosított, amelyen egyebek mellett a termékekről fotók, képek, árjelzők, betűtípusok voltak elérhetőek, valamint a korábbi kiadványok voltak fellelhetőek PDF formátumban.

[6] A felperes írásbeli engedéllyel rendelkezett az FTP szerver eléréséhez és az azon található adatok letöltéséhez, a (cégcsoport neve) újságok, szóróanyagok, plakátok elkészítése során részben a saját képadatbázisát, részben az FTP szerveren található termékfotókat, a

Brandbankból elérhető képeket, valamint szükség esetén a kapcsolattartó marketing menedzser, (személy 3 neve) által megküldött képeket használta. A felperes a hivatkozott nyomdai munkálatok során a (cég 2 neve) által kiadott arculati kézikönyvben foglaltak szerint járt el, előre meghatározott háttérrel, betűtípust, árjelzőt, méreteket, színeket kellett alkalmaznia. A felperes a kiadványok szerkesztése során Adobe Creative Suite 6 Design Standard programot használt, amelyet 2012. december 28. napján vásárolt meg.

[7] Az I. rendű alperes 2012. február 29. napján megalapította a II. rendű alperes gazdasági társaságot, amelynek egyszemélyes tulajdonosa és ügyvezetője is volt. A társaság fő tevékenységi köre nyomdai előkészítő tevékenység, emellett tevékenységi körében könyvkötés, kapcsolódó szolgáltatás, egyéb sokszorosítás, folyóirat, időszaki kiadvány kiadása, egyéb kiadói tevékenység is szerepelt.

[8] Az I. rendű alperes az általa alapított II. rendű alperesi gazdasági társaságról, valamint annak tevékenységéről a felperes munkáltatói jogkört gyakorlóját nem tájékoztatta. Az I. rendű alperes a II. rendű alperes ügyvezetőjeként különböző szerkesztői, nyomdaipari munkálatokat végzett, amelyből bevétele származott.

[9] Az I. rendű alperes 2019. november 29. napján munkaviszonyát 30 napos felmondási idővel 2019. december 31. napjával megszüntette, amelyet a felperes ügyvezetője tudomásul vett. Az I. rendű alperes 2019. december 4. napjától a munkáltató hozzájárulásával évi rendes szabadságát töltötte a munkaviszony megszűnésének időpontjáig.

[10] A felperes ügyvezetője a felmondás közlésekor kérte az I. rendű alperest, hogy a munkaviszony megszüntetésének tényéről a (cég 1 neve) munkatársait, így (személy 3 neve) kapcsolattartót ne tájékoztassa, ennek tényét maga kívánja közölni a szerződő partnerrel.

[11] Az I. rendű alperes ezen kérésnek nem tett eleget, telefonon értesítette (személy 3 neve)-t munkaviszonya megszűnéséről, majd utóbb az II. rendű alperesi gazdasági társaság tevékenységéről, amely tájékoztatást (személy 3 neve) eljuttatta (személy 1 neve) kereskedelmi igazgatóhoz, aki az I. rendű alperesen keresztül a II. rendű alperest ajánlattételre kérte fel a (cégcsoport neve) újságokra, plakátokra vonatkozólag. A II. rendű alperes ajánlatát 2019. december 10. napján nyújtotta be.

[12] A felperes és a (cég 1 neve) közötti vállalkozási szerződés 2019. december 31. napjával történő lejártára tekintettel a felperes ügyvezetője 2019. december 10. napján személyesen vitte el ajánlatát a (cég 3 neve)-hez, ahol (személy 3 neve) marketing menedzser és (személy 1 neve) kereskedelmi igazgató tájékoztatta arról, hogy a II. rendű alperestől is érkezett ajánlat.

[13] A felperes ekkor szerzett tudomást az I. rendű alperes ügyvezetésével működő II. rendű alperesről, valamint arról, hogy a felmondás közlését illetően az I. rendű alperes a kérését nem tartotta be. A felperes ügyvezetője, valamint (személy 3 neve) kapcsolattartó között az árajánlat vonatkozásában telefonbeszélgetésre került sor, amelyen kialakult szóváltás következtében a felperes ügyvezetője 2019. december 13. napján személyes megbeszélést kezdeményezett (személy 2 neve) vezérigazgatóval. Ezen alkalommal egy újabb árajánlatot is átadott.

[14] A (cég 3 neve) a felperes és a II. rendű alperesi gazdasági társaságon kívül egy harmadik gazdasági társaságtól is kért ajánlatot, ezen három ajánlat alapján döntött a szerződési partner kiválasztásáról.

[15] A (cég 1 neve) a II. rendű alperestől korábban nem kért ajánlatot.

Előfordult, hogy a felperesen kívül más gazdasági társaságoktól is bekértek árajánlatot, de korábban mindig a felperessel kötöttek vállalkozási szerződést.

[16] A (cég 1 neve) és a II. rendű alperes között 2019. december 30-án szerződés jött létre a „(cégcsoport neve) (1), a „(cégcsoport neve) (2)” és a „(cégcsoport neve) (3) katalógus” szórólapokra vonatkozóan, amely szerződéses kapcsolat azóta is fennáll.

[17] A felperes és a (cég 3 neve) között 2020. január 1-től december 31-ig terjedő időszakra B/1-es plakátok gyártására jött létre szerződés. Ezen szerződés lejártával e felek közötti szerződéses kapcsolat megszűnt.

A felperes keresete, az alperes ellenkérelme

[18] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság egyetemlegesen kötelezze az alpereseket 18 461 660 forint kártérítés, ezen összegből 17 555 515 forint után 2020. július 1. napjától, 906 145 forint után 2020. január 1. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamata, továbbá perköltség megfizetésére, amelynek mértékét a vonatkozó IM rendelet 3. §-a alapján kért megállapítani azzal, hogy jogi képviselője áfa fizetésére nem köteles.

[19] Emellett üzleti titok megsértése és jogosulatlan felhasználása miatti igényeket is előterjesztett az alperesekkel szemben.

[20] Keresetét az I. rendű alperessel – mint volt munkavállalójával szemben – a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 8. § (1) és (4) bekezdésére, valamint 179. § (1), (3) és (5) bekezdésére, az Mt. 177. §-ára, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:519. §-ára és 6:522. § (1), (2) bekezdésére; a II. rendű alperessel szemben az üzleti titok védelméről szóló 2018. évi LIV. törvény (a továbbiakban: Ütv.) 7. § (1) bekezdésére, 9. § (1) és (2) bekezdésére, a Ptk. 6:519. §-ára, a Ptk. 6:522. § (1), (2) bekezdéseire, a késedelmi kamatigényét a Ptk. 6:48. § (1) bekezdésére alapította.

[21] Hivatkozott arra, hogy az I. rendű alperes titoktartási nyilatkozatot tett, amely alapján köteles volt a munkaviszony keretében tudomására jutott bármilyen adatot, információt megőrizni, amely kiterjed a felperes üzletmenetére, üzleti kapcsolataira, gazdálkodására nyújtott szolgáltatások kapcsán tudomásra jutott információkra, amelynek megsértése esetén büntetőjogi és teljes anyagi kártérítési felelősséggel tartozott.

Az I. rendű alperes ezen titoktartási nyilatkozatának felperesnél meglévő példánya az I. rendű alperes felmondásának közlését követően egyéb iratokkal együtt eltűnt, így ebből aláírt példánnyal nem rendelkezik.

[22] Utalt arra, hogy az I. rendű alperes magatartása az Mt. 8. § (1) bekezdése alapján előírt munkavállalói kötelezettség megszegését is megvalósította, hiszen tudomása volt a (cég 1 neve)-vel megkötött vállalkozási szerződésről, annak időtartamáról, tényleges tartalmáról, annak hosszú éven keresztül történő megvalósítása és teljesítése során az I. rendű alperes volt kapcsolattartóként kijelölve. Az I. rendű alperes már a felmondásakor készült arra, hogy a II. rendű alperes képviseletében ár tárgyalásokat fog folytatni a (cég 3 neve)-vel annak érdekében, hogy a felperesi társaságtól megszerezze az adott vállalkozási szerződést.

[23] Hivatkozott továbbá arra, az Mt. 8. § (4) bekezdésében foglaltak alapján az üzleti titok megőrzése jogszabály alapján is kötelezettsége volt, amely kiterjedt az üzletmenetre, üzleti kapcsolatokra vonatkozó adatokra, a társaság gazdálkodását érintő elképzelésekre, szerződésekre, szellemi alkotásokra, ötletekre is, ennek keretében tehát a (cég 1 neve)-vel megkötendő vállalkozási szerződés teljes tartamára kiadványainak, nyomdai anyagainak, plakátainak elkészítéséhez szükséges adatbázis, adatállomány, kiadványok, újságok, plakátok terve és végleges változatai mint szellemi alkotásokra.

[24] Az I. rendű alperes a munkaviszony fennállása alatt bizalmas információkhoz jutott hozzá, ezek üzleti titoknak minősülnek, amelyet az I. rendű alperes a II. rendű alperes számára hozzáférhetővé tett, így biztosítva annak lehetőségét, hogy azok tartalmát a II. rendű alperes felhasználva nyertes árajánlatot tudjon tenni a (cég 3 neve) irányába. Ennek következtében a felperesnél a korábbi kétéves időtartamra kötött szerződéskötés elmaradt, csak egy éves határozott időtartamú B/1 plakátokra vonatkozóan kötettek vele szerződést, ezzel pedig kára, azon belül elmaradt haszna keletkezett.

[25] Az összecszerűség körében kereseti követelését 17 555 515 forintban, a (cég 1 neve)-vel megkötendő szerződésre általa tett ajánlat összegében, valamint 906 145 forintban, a II. rendű alperes által egyéb, az I. r. alperesen keresztül a munkaviszony fennállása alatt végzett nyomdai munkálatok bevételeinek összegében jelölte meg, amelyekről azonban csak az I. rendű alperes munkahelyi számítógépének áttekintéséből szerzett tudomást.

[26] Az alperesek írásbeli ellenkérelme a kereset elutasítására, a felperes perköltségben történő marasztalására irányult, amelynek mértékét a vonatkozó IM rendelet 3. §-a alapján kérte megállapítani azzal, hogy a jogi képviselő áfa fizetésére nem köteles.

[27] Vitatták, hogy az I. rendű alperes és a felperes között versenytilalmi megállapodás jött volna létre, mint ahogy azt is, hogy az I. rendű alperes titoktartási nyilatkozatot tett volna.

[28] Álláspontjuk szerint a (cégcsoport neve) elnevezésű újság és egyéb kiadványok nem a felperes szellemi alkotásai, hanem a megrendelő (cég 1 neve) által meghatározott külső megjelenésre előírt követelmény szerint összeállított anyagok, amelynek keretében egységes arculatot várt el a megrendelő.

Az ehhez szükséges anyagokat, betűtípusok fajtáját, méretét, elhelyezkedését, árjelzők megjelenését, színek használatát, termék fotók elhelyezéséhez szükséges anyagokat pedig a (cégcsoport neve) saját FTP szerverén biztosította, amelyen a régi kiadványok teljes terjedelemben megtalálhatóak voltak.

[29] Előadásuk szerint 2019 decemberében a (cég 1 neve) kereste meg az I. rendű alperest, mint a II. rendű alperes ügyvezetőjét árajánlat bekérése érdekében, majd a három ajánlat közül döntöttek arról, hogy 2020-tól a II. r. alperessel kötnek szerződést.

Ezen szerződés alapján fértek hozzá a (cég 2 neve) FTP szerveréhez, ezen keresztül a vállalt tevékenység ellátásához szükséges anyagokhoz, valamint a korábbi példányokhoz, így azokat nem a felperes rendszeréről mentette le az I. rendű alperes.

[30] A II. rendű alperesi gazdasági társaság 2012 óta létezett, működése során 2020. évet megelőzően több cégnek és szervezetnek végeztek nyomdaipari tevékenységeket, amely azonban nagy árbevételt nem eredményezett, kizárólag munkabér kiegészítést jelentett az I. rendű alperes számára.

[31] Vitatták, hogy a felperes által közölt árajánlathoz, az azokkal kapcsolatos információkhoz az I. rendű alperes hozzáfért volna, illetőleg ahhoz bármi köze lett volna. Ezzel kapcsolatosan előadták, hogy az I. rendű alperes nem ismerte a szerződések tartalmát, egyebekben pedig a felperes többször módosított árajánlatot nyújtott be a (cég 3 neve) irányába. Álláspontjuk szerint a felperes nem tudja igazolni, hogy a II. rendű alperes ajánlatának hiányában vele kötöttek volna szerződést.

[32] Az I. rendű alperes az általa végzett egyéb munkákat a munkaidején kívül végezte, azok csak azért kerültek a felperes gépén tárolásra, hogy ha szükséges azonnali módosítás, azt el tudja végezni. Vitatták továbbá, hogy a felperes ezen munkálatok vonatkozásában akár a (cég 4 neve)-től, akár más alperesi megbízótól az I. rendű alperes tevékenysége miatt esett el.

[33] A Kecskeméti Törvényszék 46. sorszám alatti ítéletével – amelyet 54. sorszám alatt kiegészített – kötelezte az alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 18 464 666 forintot, ezen összegből 17 555 515 forint után 2020. július 1. napjától, 906 145 forint után 2020. január 1. napjától a kifizetés napjáig járó késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot, továbbá 700 000 forint perköltséget. Kötelezte az I. és II. rendű alpereseket, az államnak külön felhívásra 1 107 700 forint eljárási illeték, míg a felperest 10 000 forint eljárási részilleték megfizetésére. Megállapította, hogy a felperes 985 787 forint tévesen megfizetett eljárási illeték visszatérítését kérheti.

[34] A lefolytatott bizonyítási eljárás alapján nem fogadta el a felperes azon érvelését, hogy üzleti titkát képezi a társaság saját szerverén lévő teljes adatbázis, így a (cégcsoport neve) újságok elkészítéséhez kialakított termékfotó adatok, kiadványok, plakátok, szórólapok, azok tervezetei és végleges változatai, valamint az utóbbiak szerkesztéséhez felhasznált betűtípusok, hátterek, mint szellemi alkotások.

[35] Ez alapján nem találta megalapozottnak a felperes arra irányuló keresetét sem, hogy az I. r. és a II. r. alperesek a (cégcsoport neve) újságok előállításához a felperes üzleti titkait tartalmazó, a felperes üzletmenetére, üzleti kapcsolataira vonatkozó adatokat, a felperes gazdálkodását érintő elképzeléseket, szerződéseket, szellemi alkotásokat, a felperes teljes digitális adatbázisát és adatállományát jogosulatlanul megszerezték, hasznosították és felfedték, ezáltal a jogkövetkezmények alkalmazása iránti kereseti kérelmeket sem találta megalapozottnak.

[36] Az Mt. 8. § (1) és (4) bekezdés, 179. § (1)-(3), (5) bekezdés, 177. §, valamint a Ptk. 6:519. § és 6:522. § (1) és (2) bekezdései rendelkezéseinek alapján vizsgálta az I. rendű alperes és az általa végzett tevékenység következtében a II. rendű alperes vonatkozásában a kártérítési felelősség fennálltának feltételeit.

[37] Ebben a körben megállapította, hogy az I. rendű alperes, mint a (cég 1 neve)-vel kapcsolattartói minőségben lévő személynek a szerződés tartalmára, így az egységárakra és árképzés szempontjaira vonatkozólag is információval, e körben a felperes üzleti titkaival rendelkezett, rajta keresztül ezen adatokhoz a II. rendű alperes hozzáfért és arról tudomást szerzett, azonban a II. rendű alperessel szemben előterjesztett kártérítési igényre figyelemmel e vonatkozásban az üzleti titoksértés kimondását nem találta indokoltnak.

[38] Nem fogadta el az I. rendű alperes azon védekezését miszerint az általa létesített II. rendű alperesi gazdasági társaság csekély árbevételére tekintettel nem terhelte őt a munkáltató irányába bejelentési és tájékoztatási kötelezettség. Az I. rendű alperes ezen magatartásával megszegte a munkavállaló munkáltató érdekében tanúsítandó lojális magatartás követelményét, egyben a munkáltató gazdasági érdekét sértő magatartást tanúsított.

[39] Versenytilalmi megállapodás és megváltás hiányában azonban arra a megállapításra jutott, hogy a munkaviszony megszűnését követően a munkavállaló a megszerzett szakmai ismereteit korlátozás nélkül felhasználhatja.

[40] Megalapozottnak találta azon felperesi hivatkozást, miszerint az I. rendű alperes a II. rendű alperes képviselőjében eljárva tudatosan és előre megfontoltan készült arra, hogy a felperestől a (cég 1 neve)-től származó megbízást megszerezze, amelyet alátámaszt az a körülmény is, hogy a felperesi munkáltatói jogkör gyakorlójának kérése ellenére közölte a jogviszonya megszűnését (személy 3 neve) kapcsolattartóval, a II. rendű alperes gazdasági tevékenysége pedig (személy 3 neve) részére a korábbi I. rendű alperesi munkákból volt ismert. Értékelte továbbá, hogy ezt megelőzően a II. rendű alperestől árajánlat kérésére nem került sor, a (cég 1 neve) vezérigazgatója és kereskedelmi igazgatója ezt megelőzően nem is tudott a II. rendű alperes gazdasági tevékenységéről. Utalt a (cég 1 neve) vezérigazgatójának

nyilatkozata alapján arra, hogy a legjobb minőség és legalacsonyabb ár szempontján kívántak vállalkozási szerződést kötni, az előbbi szempont tekintetében az I. rendű alperes személye garanciát jelentett a minőségre és a megbízhatóságra.

[41] Az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az I. rendű alperes nem volt arra jogosult, hogy a felperesnél tudomására jutott információkat a II. rendű alperesi gazdasági társaság tevékenységéhez felhasználja, árajánlatot adjon be, ezáltal a felperes gazdasági érdeket sértő magatartást tanúsítson. A kártérítés jogalapja megállapítható azon jogellenes magatartások alapján, hogy az I. rendű alperes a munkaviszonya fennállása alatt a II. rendű alperes nevében ajánlatot tett, illetve a II. rendű alperes jogosulatlanul jutott hozzá az árképzési adatokhoz, amelynek ismeretében nyújtotta be árajánlatát.

[42] Rögzítette továbbá, hogy a felperes sikeresen bizonyította, hogy az elmúlt 16 évben végig a felperesi társasággal kötött vállalkozási szerződést a (cég 1 neve), ebből következően amennyiben az nem szerez tudomást az I. rendű alperes munkaviszonyának megszűnéséről és az általa működtetett II. rendű alperesről, úgy a benyújtott árajánlat alapján bizonyossággal határos valószínűséggel a felperessel hozták volna létre a szerződést, nemcsak a B/1-es plakátok, hanem az újságok és plakátok tekintetében is különös figyelemmel arra, hogy a felperes összecszerű ajánlata kedvezőbb volt.

[43] Megállapította továbbá, hogy az I. rendű alperes, aki élvezte a felperes munkáltatói jogkör gyakorlójának bizalmát, került szerződéses kapcsolatba a felperes szerződéses kapcsolatába tartozó (cég 3 neve)-vel, amely kapcsolati rendszert kihasznált a saját vállalkozása, a II. rendű alperes javára. A munkakörével megszerzett információkat felhasználva a munkáltatóval hosszú ideje gazdasági kapcsolatban álló társaságnak ajánlkozott, és munkaviszonya fennállása alatt a felperessel azonosan nyomdai termékek előállítására vonatkozó árajánlatot tett úgy, hogy a vállalkozásának léte és tevékenysége a felperes előtt éveken keresztül nem volt ismert. Ezt követően pedig a felperes korábbi tartós gazdasági partnerével szerződéses jogviszonyba került, amelynek következtében a felperes az eddigi szerződéses viszonyból származó bevételtől elesett. Mindez pedig az elsőfokú bíróság álláspontja szerint súlyosan kifogásolható, tisztességtelen magatartásnak minősítendő.

[44] Az összecszerűség körében rámutatott, a felperes elmaradt vagyoni előnyt érvényesített kárként, így azt az összeget kellett meghatároznia, amelyből a szerződés elmaradása folytán elesett, ezért marasztalta az alpereseket a felperes módosított árajánlata szerinti 17 555 515 forintban. Rögzítette továbbá, hogy az alpereseket fizetési kötelezettség terheli, az I. rendű alperes munkaviszony fennállása alatt a II. rendű alperes által végzett munkák tekintetében is, mert elmulasztotta ennek kapcsán a megkereséseket közölni, illetőleg továbbítani a felperes irányába, amely következtében 906 145 forinttól esett el a felperes. Rögzítette, hogy többek közös károkozása esetén egyetemleges kötelezésnek van helye.

[45] A pernyertesség-pervesztesség arányában rendelkezett a felmerült eljárási illeték és perköltség viselése tárgyában.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[46] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperesek terjesztettek elő fellebbezést a kereset elutasítása, a felperes első- és másodfokú perköltségben történő marasztalása érdekében, amely perköltség mértékét a vonatkozó IM rendelet 3. §-a alapján kérték megállapítani azzal, hogy a fellebbezési eljárásban eljáró jogi képviselőjük áfa körbe tartozik.

[47] Fellebbezésük indoka körében hivatkoztak arra, hogy az I. rendű alperes munkaviszonya alatt sem titoktartási megállapodás, sem versenytitalmi megállapodás nem jött létre.

[48] A II. rendű alperes 2012. óta létezett, a felperes üzleti körét, bevételét nem befolyásolta, 2019-ig semmilyen hátrányt nem eredményezett a felperes működésében.

[49] Állította, hogy nem titkolta a II. rendű alperes létezését a felperes ügyvezetője elől, amely a közhiteles nyilvántartásból bárki számára megismerhető lett volna, azonban annak működése vagy létezése nem sértette a munkaszerződés 12. pontját figyelemmel arra, hogy az I. rendű alperesnek nem állt fenn munkaviszonya csak tagsági jogviszonya a II. rendű alperesnél.

[50] A (cég 1 neve)-vel fennálló szerződés határozott idejű volt, amelynek lejártát követően több cégtől is kértek be árajánlatot, a felperes többször módosította is ajánlatát. Az I. rendű alperes a felperesi árajánlatok megküldésekor már szabadságát töltötte, ezért azokba betekinteni nem tudott, azok tartalmát befolyásolni nem tudta. Nem állapítható meg továbbá az sem, hogy a (cég 1 neve) ebben a körben akár az I. rendű alperessel, akár a II. rendű alperessel összejárt volna. Mindezek alapján nincs bizonyíték arra vonatkozóan, hogy az I. rendű alperes ismerte volna az árakat, így az ítélet erre vonatkozó megállapítása iratellenes.

[51] A kártérítésként megítélt elmaradt haszon tekintetében rámutatott, hogy a perben az elsőfokú bíróság azt vizsgálta, hogy az I. rendű alperes magatartása és az ezzel összefüggésben a keresetben érvényesített elmaradt vagyoni előny, mint kár bekövetkezett-e. II. rendű alperessel szemben pedig vizsgálta, a kártérítés Ptk. 6:519. §-ában foglalt feltételeinek fennálltát.

[52] Vitatta az elsőfokú bíróság ítéleti megállapítása alapján, hogy bizonyított lenne az I. rendű alperes jogellenes eljárása, az azzal történő károkozás, az pedig végképp nem, hogy a felperes elmaradt haszna és az I. rendű alperes tevékenység közötti okozati összefüggés fennáll. Önmagában az, hogy a (cég 1 neve) tudomással bírt az I. rendű alperes munkaviszonyának megszűnéséről és ezért árajánlatot kért tőle, nem értékelhető az I. rendű alperes terhére, akit szakmai tudása, tapasztalata, személyes képessége miatt kerestek meg, amelyet azonban versenytilalmi, titoktartási megállapodás hiányában szabadon felhasználhatott. Tekintettel arra, hogy üzleti titoksértés a perben nem került bizonyításra az I. rendű alperes vonatkozásában, e körben a kártérítés feltételei sem állnak fenn.

[53] Vitatta, hogy részt vett volna a felperes árképzésében a munkaviszony fennállása alatt, de különösen 2019 decemberében. Rámutatott, hogy a felperesen kívül több cégtől kértek be árajánlatot, a szerződés megkötésekor piaci verseny alapján zajlott az ajánlatkérés és a bírálat, így a felperesnek kára nem az alperes tevékenysége, magatartása miatt következett be.

[54] A (cég 1 neve)-től kieső szerződéses bevétel nem minősül kárnak vagy elmaradt haszonnak, hanem a működésből és a piaci kockázatból eredő nem teljesült bevételnek. Elmaradt haszon azért sem állapítható meg, mert ezen a címen csak olyan elmaradt vagyoni előny megtérítését lehet követelni, amelyhez a fél károkozás hiányában bizonyítottan hozzájutott volna.

[55] Mindezek alapján vitatta, hogy az Mt. 177. §-a alapján alkalmazandó Ptk. 6:522. § (2) bekezdés b) pontja és 6:519. §-a alapján az I. rendű és II. rendű alperes felelőssége károkozás tényállásában és elmaradt vagyoni előnyben megállapítható lenne.

[56] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására és az alperesek másodfokú perkölségben történő marasztalására irányult, amelynek mértékét a vonatkozó IM rendelet 3. §-a alapján kérték megállapítani azzal, hogy jogi képviselője nem tartozik áfa körbe.

[57] Fellebbezésében lényegében megismételve az elsőfokú eljárásban elfoglalt álláspontját hivatkozott a titoktartási megállapodás létrejöttére, valamint az Mt. 8. § (4) bekezdése alapján az I. rendű alperes üzleti titok megőrzési kötelezettségére. Utalt továbbiakra arra is, hogy a munkaviszonyban álló I. rendű alperesnek a hozzá érkező megkereséseket, felkéréseket a

felpereshez kellett volna továbbítania. Az I. rendű alperes megsértette a munkaszerződés 12. pontjában foglaltakat, valamint a 14. pontjának rendelkezését, amikor felhatalmazás nélkül használhatta fel saját vállalkozása céljára a megszerzett információkat, amely alapját képezte egy II. rendű alperes által adott árajánlatnak. Ezen magatartása nemcsak veszélyeztette a felperes gazdasági érdekeit, de egyben kárt is okozott. Az I. rendű felperes jogellenes magatartása és a felperes kétéves szerződéstől történő elesése között az okozati összefüggés bizonyítottan fennáll.

[58] Álláspontja szerint a bíróságok a rendelkezésre álló bizonyítékokat összességükben mérlegelve meggyőződésük szerint helyes tényállást állapítottak meg, abból helyes jogi következtetést vontak le, amelyből pedig helytállóan jutottak az I. és II. rendű alperesek egyetemleges marasztalására.

[59] Utalt a továbbiakban arra, hogy a II. rendű alperesi társaság helyett a (cégcsoport neve) újságot már egy új jogi személy a (cég 5 neve) készíti, amelyet az elsőfokú ítélet meghozatala után hoztak létre és a II. rendű alperes tulajdonában lévő ingatlanok értékesítése folyamatban van, amelynek célja álláspontja szerint a fizetési kötelezettség fedezetének elvonása.

Az ítéltábla döntése és indokai

[60] Az alperesek fellebbezése alapos.

[61] A Pp. 370. §-a szabályozza a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörének korlátait. E rendelkezés (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét – a (2)-(4) bekezdésben foglalt eltéréssel – az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolhatja. Ilyen korlátnak minősülnek a 371. § (1) bekezdés a-d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak. Ez azt jelenti, hogy a 371. § (1) bekezdésében foglaltak miatt korlátnak minősül – egyebek mellett – hogy a fellebbező milyen konkrét döntést kér a másodfokú bíróságtól atekintetben, hogy az mennyiben változtassa meg, vagy helyezze hatályon kívül az elsőfokú ítélet kifogásolt rendelkezését vagy részét és ezt milyen okból tegye, továbbá, hogy a fellebbező milyen anyagi, illetve eljárási jogszabálysértést jelöl meg fellebbezése alapjául. Azzal tehát, hogy a fellebbező milyen határozott kérelmet és milyen indokkal ad elő, egyúttal kijelöli a másodfokú bíróságtól kért felülbírálat tárgyát és körét. Emellett lényeges korlátot jelent az is, hogy a Pp. 369. §-a meghatározza, a felülbírálati jogkör milyen keretek között gyakorolható.

[62] Az alperesek fellebbezésére tekintettel az ítéltáblának kizárólag abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az alperesek kártérítési felelőssége fennáll-e.

[63] A felperes a kártérítési felelősséget az I. r. alperes vonatkozásában az Mt. 179. § szerinti vétkességi felelősségre, míg a II. rendű alperes vonatkozásában a Ptk. 6:519. § szerinti deliktuális felelősségre alapította. Az Mt. 179. § (1) bekezdése szerint a munkavállaló a munkaviszonyból származó kötelezettségének megszegésével okozott kárt köteles megtéríteni, ha nem úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható. A Ptk. 6:519. § pedig azt mondja ki, hogy aki másnap jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentesül a felelősség alól a károkozó, ha bizonyítja, hogy magatartása nem volt felróható.

[64] Mindkét kárfelelősségi alakzat egyik – a többivel konjunktív – feltétele a kár bekövetkezése.

[65] Kárként mindkét alperes vonatkozásában az Mt. 177. § alapján alkalmazandó Ptk. 6:522. § (2) bekezdés b) pontja szerinti elmaradt vagyoni előnyt jelölte meg, amely nagyobb részben a (cég 1 neve) szerződési értékében, kisebb részben az egyéb megbízások ellenértékének elmaradásában jelölt meg.

[66] Az alperes fellebbezési kérelme alapján elsődlegesen abban a kérdésben kell állást foglalni, hogy megállapítható-e az elmaradt vagyoni előny, mint kár.

[67] A felperes ezen kárigényét arra alapította, hogy amennyiben az I. rendű alperes munkavállaló munkaviszonya keretében tudomására jutott információkat a II. rendű alperesi gazdasági társaság érdekében nem használta volna fel, a II. rendű alperesi gazdasági társaság pedig ezek alapján nem tesz ajánlatot a (cég 1 neve) irányába, továbbá ha az I. rendű alperes nem vállal el bizonyos munkákat, hanem ezen megkereséseket a felpereshez irányítja, akkor a kereseti követelésben megjelölt kára nem következett volna be.

[68] Az elmaradt haszon a károsult vagyonába a megalapozottan remélt vagyonrészek bekerülésének elmaradása. Megállapításához azonban az szükséges, hogy a haszon kiesése reális és ellenőrizhető adatokon alapuljon. Az elmaradt vagyoni előny megtérítésére kötelezésnek a konzekvens bírósági gyakorlat alapján csak akkor van helye, ha ahhoz a károsult a károkozás hiányában bizonyítottan hozzájutott volna. Ennek megállapításánál nem a tervezet nyereség, hanem a tényleges haszonkiesés az irányadó, amit reális és ellenőrizhető adatok igazolnak (BDT2009. 2042.). Elmaradt vagyoni előny címén kártérítés akkor állapítható meg, ha az a jövőbeni felmerülésének a lehetőségében rejlő szükségszerű bizonytalansági tényező mellett is a bizonyosság erejével megállapíthatóan bekövetkezett volna (Kúria Pfv.I.20.035/2017/17.).

[69] Az elsőfokú bíróság a fenti szempontok alapján tévesen foglalt állást abban a kérdésben, hogy a felperes kereseti követelésében megjelölt elmaradt haszon ítéleti bizonyossággal megállapítható lenne.

[70] A rendelkezésre álló adatok alapján egyértelműen megállapítható, hogy a (cég 3 neve) a felperessel kötött vállalkozási szerződés lejártát követően az újabb kétéves időszakra megkötendő szerződés kapcsán több gazdasági társaságot, így a felperest, a II. rendű alperest és egy perben nem álló harmadik gazdasági társaságot is megkeresett árajánlat bekérése érdekében, majd a beérkezett ajánlatok alapján döntött abban a kérdésben, hogy kivel kíván újabb kétéves időtartamra nyomdai munkálatok elvégzésére szerződést kötni.

[71] A lefolytatott tanúbizonyítások alapján az is megállapítható, hogy a (cég 1 neve)-nél lényeges elvárás volt a megbízhatóság és a minőség biztosítása, amelynek személyes garanciáját számukra az I. rendű alperes személye jelentette. Ahhoz, hogy az alperesek részéről a károkozó magatartás megállapítható legyen, a felperesnek azt kellett volna a bizonyosság erejével megállapíthatóan igazolnia, hogy a II. rendű alperes ajánlattételének hiányában is vele kötött volna szerződést a (cég 1 neve) Ezt éppen a (cég 1 neve) vezérigazgatójának nyilatkozata cáfolta, hiszen számukra a megbízhatóságra és minőségre az I. rendű alperes személye jelentett garanciát. Az I. rendű alperes munkaviszonya a felperesnél azonban 2019. december 31. napjával munkavállalói rendes felmondással megszűnt, amely munkaviszony megszüntetés az I. rendű alperes részéről nem tekinthető jogellenes magatartásnak. 2020. január 1. napját követően tehát a felperes nem tudta volna az I. rendű alperesi munkavállalót a szerződés teljesítése érdekében munkába állítani, amely a (cég 1 neve) számára a szerződéskötés szempontjából lényeges körülmény volt. Ez pedig lényeges eltérést eredményezett volna a felek korábbi szerződéses kapcsolatában. Önmagában a 16 éve fennálló szerződési kapcsolat a személyi körülmények megváltozására figyelemmel nem alapozza meg a bizonyosság erejével, hogy a (cég 1 neve) a felperessel kötött volna szerződést.

[72] Mindezekre figyelemmel a felperes nem tudta kellő bizonyossággal alátámasztani azt, hogy a II. rendű alperes árajánlatának hiányában a (cég 1 neve) vele kötött volna szerződést, amelynek elmaradásából elmaradt vagyoni követelése származhatna.

[73] Szintén ez a megállapítás vonható le az egyéb megbízásokból származó munkák vonatkozásában is, hiszen azt sem lehet bizonyossággal megállapítani, hogy az I. rendű alperest ért megkeresések felperes részére történő továbbítás esetén is létrejöttek volna a megbízások.

[74] Tekintettel arra, hogy az alperesek kártérítési felelősségének megállapításához szükséges konjunktív feltételek közül az elmaradt vagyoni előny, mint kár nem állapítható meg, a kártérítés további konjunktív feltétele már nem volt vizsgálható.

[75] Megjegyzi az ítéltábla, hogy a szerződéses ellenszolgáltatások értéke nem azonos az elmaradt haszonnal, hiszen a felperes költségeivel csökkentve lehetne csak a nyereséget megállapítani.

[76] A fentiekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a keresetet elutasította.

[77] A fentiek szerint megváltoztatott ítéleti rendelkezésre tekintettel a felperes a kártérítési igény tekintetében teljes egészében pervesztes lett, ezért az ítéltábla mellőzte az alpereseket perköltség, valamint elsőfokú eljárási illeték megfizetésére kötelező elsőfokú ítéleti rendelkezéseket, és a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a pervesztes felperest kötelezte az elsőfokú eljárás során felmerült, de még le nem rótt 122 000 forint elsőfokú eljárási illeték, valamint az alperesek elsőfokú perköltség megfizetésére, utóbbi mértékét a bírósági eljárásban megállapított ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) és b) pontja alapján 700 000 forint áfa nélküli összegben állapította meg.

[78] Az alperes fellebbezése teljes egészében alapos volt, ezért az ítéltábla a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes felperest 1 473 300 forint fellebbezési eljárási illeték és 381 000 forint másodfokú perköltség megfizetésére, amelynek mértékét a bírósági eljárásban megállapított ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) és b) pontja, 3 § (5) bekezdés és 4/A. § alapján állapított meg azzal, hogy az az áfát tartalmazza.

[79] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[80] Az ítélet ellen a Pp. 365. § (2) bekezdésében foglaltak alapján fellebbezésnek helye nincs.

Szeged, 2023. november 16.

Dr. Szöllősiné dr. Tóth Zsuzsanna s.k.
a tanács elnöke

Dr. Telegdy Gergely s.k.
előadó bíró

Dr. Bálint Attila s.k.
táblabíró